

ویژگی‌ها، مهارت‌ها و کنش‌های کارآفرینانه معلم کارآفرینان: مروری سیستماتیک با فرا ترکیب

زهرا سایه وند^۱
فرنوش اعلامی*^۲
سارا سلیمی نمین^۳
محمود ابوالقاسمی^۴

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۳۱؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۲۸)

چکیده

معلم کارآفرینی طی دهه گذشته توجه زیادی را در سطح جهانی به خود معطوف داشته است و چگونگی ترکیب حرفه معلمی و کارآفرینی مبهم است. هدف این پژوهش شناسایی ویژگی و مهارت‌های معلم کارآفرینان است. به منظور تحقق این هدف با استفاده از روش فرا ترکیب به بررسی منظم و سیستماتیک ادبیات این موضوع پرداخته و به شیوه تماتیک ترکیبی تجزیه و تحلیل منابع مطالعاتی صورت گرفته است. نتایج پژوهش در چهار بعد ویژگی‌های شخصی با ۸ تم، رفتارهای کارآفرینانه ۱۱ تم، تخصص معلمی ۵ تم و رهبری ۱۰ تم تفکیک شده است. در بعد ویژگی‌های شخصی معلم کارآفرینان افراد دارای خلاقیت، دانش، یادگیرندگی، پایداری و استقامت، فعال، همدل، دارای تعهد و مسئولیت نسبت به جامعه و انگیزه اجتماعی شناخته می‌شوند. معلمان کارآفرینان تلاش‌های و رفتارهای کارآفرینانه چون نوآوری مستمر و خلق ارزش‌های آموزشی، حل مسئله (شناسایی فرصت‌ها)، ریسک‌پذیری، مهارت شبکه‌سازی و کسب و کار، جذب یادگیرنده/مخاطب، جذب سرمایه و منابع، داشتن رویا مشترک و به دنبال آن ایجاد مشترک را از خود نشان می‌دهند. معلم کارآفرینان به عنوان متخصصان تدریسی در نظر گرفته می‌شوند که در یک یا چند مولفه تدریس چون روش تدریس نوآورانه، شیوه ارزیابی، مدیریت کلاس سرآمد است. آنها چون

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

^۲ استادیار، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات: Farnooshalami@gmail.com)

^۳ مدیر مرکز نوآوری و مدرسه آب و آینه.

^۴ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

رهبران آموزشی دانش‌آموزان و همکاران و سیاست‌های آموزشی را تحت تاثیر می‌گذارند، اجتماعات یادگیری حرفه‌ای با رویکرد ارشادگری متقابل راه‌اندازی می‌کنند، راهبری تیم نوآوری را برعهده می‌گیرند و چشم‌اندازهای تازه‌ای از آموزش و یادگیری را شکل می‌دهد. نتایج این پژوهش می‌تواند مبنایی برای کارهای علمی جدید در این حوزه باشد و فرآیند حمایت از معلم کارآفرینان فعلی را تسهیل و زمینه توسعه معلم کارآفرینان جدید را فراهم کند.

کلیدواژه‌ها: معلم کارآفرین (نوآفرین)، معلمی و تخصص حرفه‌ای، تلاش‌ها و رفتارهای کارآفرینانه، رهبری، ویژگی‌های شخصی.

مقدمه

کارآفرینی در آموزش به‌عنوان راه‌حل و نقشی جدید در مباحث مربوط به آموزش مطرح شده است تا زمینه را برای نوآوری‌های آموزشی فراهم آورد؛ بروسی^۱ و فینینگان^۲ (۲۰۱۰) معلمان را در مرکز کارآفرینی آموزشی، جایی که موقعیت مناسب برای انجام وظایف به‌عنوان "عامل تغییر" پیدا کردند. آن‌ها معتقد بودند که کارآفرینی صفت و گرایشی نیست که صرفاً توسط مدیران مدرسه اعمال شود، بلکه نوعی از رهبری است که در زمینه‌های خاصی بروز می‌یابد (۱).

مدارس به‌عنوان سازمان‌های آموزشی نیازمند نوآوری هستند، معلمان سرمایه انسانی مدرسه و عامل ایجاد نوآوری و تغییر در مدارس اند. هس (۲۰۰۶) به ما یادآوری می‌کند که کارآفرینی در آموزش نیازمند ترکیبی از "استدلال و تجربه" است؛ تا بر دیگران تأثیر بگذارد؛ و این معلمان هستند که با دانش‌آموزان به‌صورت منظم کار می‌کنند و همیشه تجربیات کار در کنار کودکان و نوجوانان را دارند درعین‌حال به طراحی، توسعه، بسیج و تحول فرآیندهای تدریس و یادگیری می‌پردازند (۲). بحث معلم کارآفرینی در ارتباط با ابتکاراتی است که معلمان متخصص در حوزه تخصصی خود با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند. آنها در واقع "متخصصان کلاس درسی اند که به‌طور منظم به دانش‌آموزان می‌آموزند و زمان و فضای کافی برای پیاده‌سازی و به اشتراک گذاری ایده‌ها با همکاران، سرپرستان، سیاست‌گذاران، والدین و رهبران جامعه را دارند (۳).

¹ Borasi

² Finning

تاکید بر کارآفرینی در محیط آموزشی موضوع جدیدی نیست؛ کارآفرینی آموزشی و پس از آن معلم کارآفرینی در پی رویکرد رهبری معلمان و طبق مفاهیم و چارچوب های مدل های کسب و کاری ایجاد شده است (۴). مفاهیمی مانند معلم کارآفرینی توسط دیویس (۲۰۰۹) و فوتو^۱ (۲۰۱۲) در ادبیات ظاهر شدند و ویژگی مرتبط با این مفاهیم در مطالعات مختلف در حال بررسی است. در حالی که از کارآفرینی تعاریف متفاوتی وجود دارد. و اغلب این تعاریف می تواند در زمینه کسب و کار صادق باشد. کارآفرینی در زمینه آموزش بخصوص مفهوم تازه معلم کارآفرینی نیاز به نگاهی دقیق تر دارد. بنابراین این پژوهش به دنبال شناخت ماهیت مفهوم معلم کارآفرینی، ویژگی و مهارتهای معرف معلم- کارآفرینان است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

بری و تیم اش در مرکز کیفیت تدریس (CTQ) که یک سازمان آموزشی غیرانتفاعی است در سال (۲۰۱۳) در نوشته علمی و آکادمیک از واژه معلم کارآفرین استفاده کردند آن ها معلم کارآفرینی را چشم اندازی برای آینده آموزش تعریف کرده و مدارس را جایی می دانستند که برای معلمان زمان، فضا و حمایت های کافی برای رهبری فعال و کارآفرینی فراهم می کند (۴). در پژوهش های مختلف تعاریف متعددی از پدیده ی معلم کارآفرینی و ویژگی های معلم کارآفرینان ارائه شده است: به طور مثال دیویس (۲۰۰۹) معلم کارآفرینان را معلمانی می داند که مشارکت متقابلی با سایر ذینفعان برای دستیابی به اهداف مشترکی چون ایجاد فرصت های یادگیری برای دانش آموزان دارند - "من به عنوان یک معلم کارآفرین، برای ایجاد تجربیات منحصر به فردیکه یادگیری و تعامل دانش آموزان را افزایش می دهد، تلاش می کنم." (۵).

بری و همکارانش (۲۰۱۳) در کتاب معلم کارآفرینان: معلمان نوآوری که هدایت می کنند اما کلاس درس را ترک نمی کنند؛ معلم کارآفرینان را کسانی می دانند که بنا بر ضرورت نقش های رهبری را در حرفه خود به عهده می گیرند، آنها در فعالیت های چون توسعه حرفه ای همکار، نوشتن برنامه درسی و مشارکت در سیاست های آموزشی محلی و ملی مشارکت داشته و البته همچنان جایگاه محکمی در

¹ Foote

کلاس درس و تدریس به دانش آموزان دارند (۲). در واقع آنها زمینه تغییرات آموزشی فراتر از کلاس برای بهبود جوامع فراهم می‌کنند، به انواع سیاست‌ها و مسائل پداگوژیکی توجه دارند و فرهنگ جدیدی برای بروز خلاقیت معلمان نشان می‌دهند. در این تعاریف جنبه کارآفرینی معلم کارآفرین بر نوآوری، ریسک‌پذیری و انگیزه‌های اجتماعی، بیش از دستاوردهای مالی اشاره دارد (۴)، در سایر منابع علمی ابعاد دیگری از این مفهوم معرفی شود. به طور مثال بالکلی و نازیبای (۲۰۱۶) معلم کارآفرین را معلمانی می‌داند که محتوای یادگیری الکترونیک، پلتفرم‌های یادگیری و اپلیکیشن‌های آموزشی را تولید و استعداد‌های پداگوژیکی خود را برای یافتن راه‌حل‌های نوآورانه و حل چالش‌های پیش روی صنعت آموزش توسعه می‌دهند. این تعریف بر نتایج اقتصادی تأکید دارد. معلم کارآفرینان بدون اینکه حرفه را ترک کنند، تغییر را در حوزه آموزش هدایت می‌کنند. "معلم" و "کارآفرین" دو روی سکه معلم کارآفرین هستند. از دیدگاه تجاری، معلم کارآفرین، معلم مبتکری است که در شرایط عدم اطمینان، ترکیبات جدیدی را در صنعت آموزش و پرورش ایجاد کرده و می‌داند که چطور به‌طور بالقوه فرآیند تولید را باز تنظیم کند (۷). در تعریفی دیگری بر تولید محصول تأکید می‌شود: معلم کارآفرینان متخصصان کلاس درسی هستند که به طور منظم تدریس می‌کنند اما فرصت و فضای راه‌اندازی و اجرای ایده‌ها خود را دارند، درست مثل کارآفرینان! آنها محصولاتی برای پر کردن شکاف‌های آموزشی ایجاد کرده و اغلب با استفاده از فناوری به اشتراک می‌گذارند (۸). همچنین پالمر (۲۰۱۷) به تولید محصول و ایفای نقش اقتصادی معلم کارآفرین اشاره کرده است. معلم کارآفرین؛ معلمی است که خلاقیت، مهارت و تخصص خود را برای تولید محصولات، منابع و خدماتی جدید بکار می‌گیرد که می‌تواند منجر به درآمد اضافی برای معلمان شود (۹).

علاوه بر این لازم است به انگیزه سیاسی و رهبری آموزشی معلمان و کارکرد و مفهوم معلم کارآفرینی به عنوان "عامل تغییر" برای تغییرات سیاسی و حرفه‌ای توجه کرد. این کارکرد منجر به افزایش کارایی و حرفه‌گرایی معلمان و بهبود نتایج دانش آموزان می‌شود (۱۱). معلم کارآفرینان درگیر رهبری آموزشی اند، برنامه درسی خود را می‌نویسند و فلسفه‌های آموزشی مختلف را جست و جو، به معلمان دیگر آموزش می‌دهد و حتی برای اصلاح سیاست‌های رسمی تلاش می‌کند (دانشکده آموزش دانشگاه کانزاس، ۲۰۱۹). معلم کارآفرینان "نوآوران یادگیری" هستند که با دور زدن موانع ایجاد شده توسط نظام آموزشی کهنه، درونگرا، منسوخ شده و بامانده از دوره صنعتی، فرآیند یادگیری را منتقل می‌کنند.

معلم کارآفرینان دانش نوآورانه خود را برای ارائه منابع یادگیری به مردم در سراسر جهان بکار می‌گیرند (۱۱).

معلم کارآفرینان به‌طور منظم ایده‌های خود را گسترش داده و با معلمان، همکاران، مدیران، سیاست‌گذاران، والدین و رهبران جامعه به اشتراک می‌گذارند. معلم کارآفرینان دانش عمیقی در مورد دانش آموزان، خانواده‌ها و جامعه نیاز دارند (۲). معلم کارآفرینان نقش معلمان را باز مهندسی و به دانش آموزان در فضایی سایبری خدمات ارائه می‌کنند. متخصص پداگوژی و سیاست هستند و منابع کافی برای نوآوری را فراهم می‌آورند (۱۲). معلم کارآفرینان انگیزه اجرا دارند، زیرا ایده‌های بسیاری وجود دارد اما بدون اجرا فقط یک ایده است. علاوه بر این آنها می‌دانند چگونه کار را انجام دهند که این امر مستلزم همکاری با افراد مناسب است (۱۳). بنابراین با توجه به تعارف ارائه شده از معلم کارآفرینی متوجه می‌شویم که در هر تعریف به ویژگی‌های خاصی از آنها توجه شده است و با وجود افزایش روند پژوهش‌های انجام شده در این حوزه مطالعاتی هنوز ویژگی معلم کارآفرینی مبهم است و از پژوهش‌های انجام شده جمع بندی مناسبی ارائه شده است. بنابراین این پژوهش به دنبال شناسایی و جمع بندی ویژگی و مهارت‌های معلم کارآفرینان بررسی شده در پژوهش‌های پیشین است.

روش پژوهش

فرا ترکیب یک روش پژوهش کیفی است که ترکیبی تفسیری از یافته‌های کیفی ارائه می‌دهد. هدف فرا ترکیب توسعه تئوری، خلاصه سازی و تعمیم یافته به منظور کاربرد عملی آن است (۱۵). این روش چند مرحله دارد که به شرح زیر انجام شده است:

مرحله اول: تنظیم سوالات پژوهش

❖ معلم کارآفرین چه کسی است و چه ویژگی و مهارت‌های دارد؟

مرحله دوم: جست و جوی نظام مند ادبیات

به جست و جوی مقالات در پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط چون google scholar, Eric, ProQuest, Scopus, Science Direct, Springer, با واژگان کلیدی که در جدول ۱ آمده پرداخته شد.

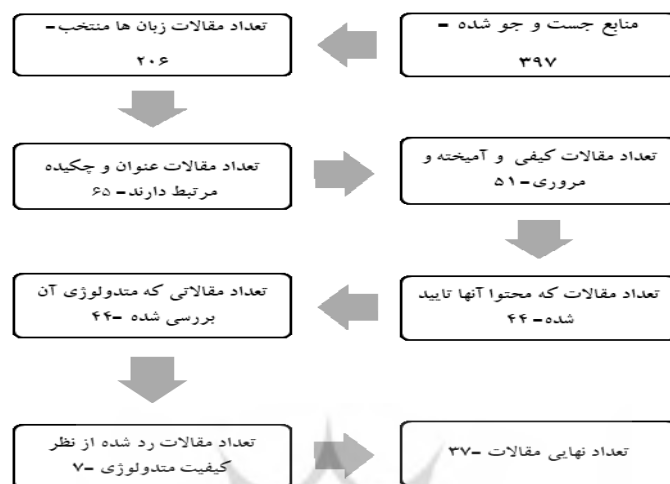
جدول ۱. اصطلاحات کلیدی

فارسی	انگلیسی
معلم کارآفرینی (نوآفرینی)	Teacherpreneurship
معلم کارآفرینان	Teacherpreneurs
معلم کارآفرینی	Entrepreneurshial teacher
معلم کارآفرین آنلاین	Online teacherpreneur
آموزشکار کارآفرین	Educator entrepreneur
معلم به عنوان کارآفرین آموزشی	Teacher as educational entrepreneurship
شایستگی کارآفرینانه معلمان	Entrepreneurial competency teacher

مرحله سوم: جست و جو و انتخاب متون مناسب

اصطلاحات کلیدی در پایگاه‌های داده‌های جست و جو شده است و مقالات کیفی و آمیخته‌ای که از سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ مرتبط با موضوع و سوال پژوهش است استخراج شد. جست و جوها از سال ۲۰۱۱ شروع شده چرا که از همان زمان در پژوهش‌های علمی اصطلاح معلم کارآفرین در بکار گرفته شد.

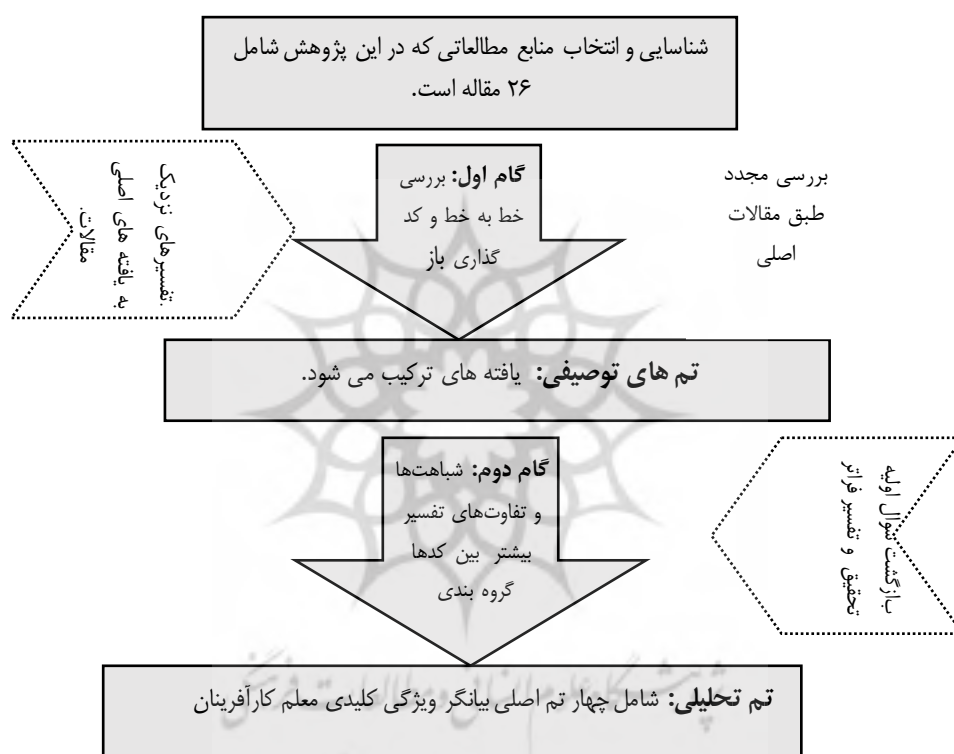
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل ۱. فرآیند جست و جو مقالات

مرحله چهارم ترکیب تماتیک: ترکیب تماتیک یکی از روش های تحلیل پژوهش های فراترکیب است و هدف بکارگیری آن فراتر رفتن از مطالعات اولیه مهم و شناسایی و توسعه مضامین جدید از داده های پژوهش های پیشین است (۱۵). به چند دلیل ترکیب تماتیک برای این تحلیل یافته های پژوهش انتخاب شد: اغلب پژوهش های انجام شده در زمینه معلم کارآفرینی با رویکرد کیفی انجام شده و این شیوه تحلیل برای بررسی تحقیقات کیفی مناسب است. همچنین به خوبی با هدف فعلی پژوهش یعنی جمع بندی و ارائه ویژگی ها و مهارت های معلم کارآفرینان از مطالعات اولیه معلم کارآفرینی مناسب است. ترکیب تماتیک در سه مرحله (۱) کدگذاری خط به خط، (۲) تولید مضامین توصیفی، (۳) تولید مضامین تفسیری/تحلیلی انجام می شود. یعنی ابتدا یافته ها و گزاره های مربوط به تجربیات و دیدگاه های معلم کارآفرینان کدگذاری می شوند. در این مرحله کدگذاری توسط همکار پژوهش مورد بازبینی قرار می گیرد و اختلافات کدگذاری از طریق بحث یا مشورت با شخص ثالث برطرف می شود. در مرحله دوم شباهت بین کدها شناسایی خواهد شد؛ کدها به دست آمده در قالب "مضامین توصیفی" الگوهای موجود در مطالعات را دسته بندی و توصیف می کند. در مرحله سوم با ترکیب و به نوعی تفسیر مضامین تلاش شده تا از یافته های مطالعات اولیه و مضامین توصیفی فراتر رفته و تفسیر، شرح و فرضیه ها جدید در قالب مضامین تفسیری/تحلیلی پرداخته می شود. هدف از این

مرحله فراتر رفتن از داده‌های اولیه گزارش شده در مطالعات اولیه است (۱۵). در این مرحله به ترکیب و تفسیر یافته‌های مطالعات در ارتباط با سوالات پژوهش پرداخته شده و شرح هر مولفه شناسایی شده ارائه می‌شود.

شکل ۲. فرآیند تحلیل مقالات

انسجام یافته‌ها: میزان مشابهت اولیه مطالعات مورد بررسی از نظر هدف پژوهش به منظور انسجام یافته‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. به عنوان مثال در این پژوهش مطالعاتی که با هدف بررسی تجارب و ویژگی‌های معلم کارآفرینی انجام شده است بسیار مرتبط در نظر گرفته شده است.

اعتبار مشاهده اسناد: در این پژوهش برای اعتبار نتایج حاصل از مطالعه و تحلیل اسناد از روش چک همکار استفاده شده است؛ به این ترتیب که همکار محقق پس از اتمام این مرحله مجدداً تمام اقدامات انجام شده را یعنی استخراج واحدهای تحلیل از متن اسناد (مقالات، پایان نامه‌ها، کتاب‌ها) طبقه‌بندی واحد تحلیل و استخراج مقوله‌ها و شمارش واحدهای تحلیل و فراوانی مقولات را بررسی کرده و اصلاحات لازم را انجام داده است.

کفایت بررسی: میزان کفایت بررسی هم براساس شاخص کمی چون تعداد مطالعات که در این پژوهش ۳۷ مورد است و هم از نظر غنایی کیفی (یعنی عمق و میزان کامل بودن داده‌های ارائه شده در مطالعات مورد بررسی بررسی شده است. این بخش از ارزیابی میزان کفایت مستلزم قضاوت ذهنی است بنابراین توسط همکاران پژوهش هم مورد داوری قرار گرفته است.

یافته‌های پژوهش

در جداول زیر نمونه از ترکیب تماتیک و یافته‌های حاصل از بررسی پژوهش‌های انجام شده با موضوع معلم کارآفرینی جهت شناسایی ویژگی و مهارت‌های معلم کارآفرینان ارائه شده است. نمونه ای از شیوه کد گذاری ترکیب تماتیک پایان نامه

شواهد	کد گذاری	مضمین	مضمین تحلیلی
			توصیفی
معلم کارآفرینی	آشنایی با مسائل و	آشنایی با مسائل و	معلم کارآفرینان تقکر
باعث شده به شکلی	نیاز های	نیاز های	خلاقیت دارند (۹) و نیاز
تازه به نیازهای	نگاه متفاوت به	نگاه متفاوت به	های نظام آموزشی را
آموزش و مسائل آن	مسائل آموزش و	مسائل آموزش و	شناسایی و راه حل های
فکر کنم.	پرورش	پرورش	خلاقانه برای آن ارائه
معلم کارآفرین: من	لذت از خلق چیز	خلق چیزهای تازه	می کنند (۱۴). آنها

از اینکه چیز تازه	علاوه برای پیدا کردن
جدیدی را در زمان	راه‌های خلاق در یافتن
های آزاد خلق	منابع برای اجرا ایده نیز
کنم لذت می‌برم.	از شیوه‌های تازه‌ای
	استفاده می‌کنند (۱).

در جدول فوق نمونه از شواهد، کد گذاری اولیه و استخراج تم توصیفی و تحلیلی حاصل از ترکیب چند شاهد مفهومی و کد ارائه شده است. در جدول زیر جمع بندی نهایی بررسی مقالات مرتبط با معلم کارآفرین آورده شده است.

جدول ۲. ویژگی شخصی معلم کارآفرینی

عنوان	مضامین توصیفی	مضامین تحلیلی
خلاقیت	خلاقیت برای معلم کارآفرینی یک ضرورت است (۱۶) و جست و جوی و ارائه ایده‌های جدید و خلاقانه (۲،۸) از ویژگی‌های بارز معلم کارآفرینی است.	معلم کارآفرینان تفکر خلاق دارند و نیازهای نظام آموزشی را شناسایی و راه حل‌های خلاقانه برای آن ارائه می‌کنند. آنها علاوه برای پیدا کردن راه‌های خلاق در یافتن منابع برای اجرا ایده نیز از شیوه‌های تازه‌ای استفاده می‌کنند.
دانش	معلم کارآفرینان دارای دانش مرتبط با حرفه تدریس و کلاس درس و محتوا (۱۷،۲،۱۸)، دانش آموزان، مدرسه و جامعه (۲)، کارآفرینی (۴)، دانش مرتبط با رشته و نهاد مرتبط (۱۹)، درک شفاف استراتژی یادگیری است (۲).	معلم کارآفرینان در زمینه‌های دانش محتوایی، حرفه تدریس، کلاس درس و یادگیری، کارآفرینی، دانش آموزان، خانواده‌ها و جامعه و رشته و نهاد‌های ذیربط به کارشان دارای دانش و آگاهی بالایی هستند و این آگاهی و دانش به آنها در ایده پردازی و شکل دهی نوآوری کمک کرده است.

یادگیرنده	یادگیری مدام العمر (۲)، بهبود مستمر و خود توسعه‌ای (۱۹،۲۰)، مهارت یادگیری، مهارت‌های شناختی (۲۰) از جمله ویژگی‌های یادگیرنده بودن معلم کارآفرینان است.	معلم کارآفرینان برای بهبود مستمر ویژگی یادگیرنده مدام العمر را نشان داده و آنچه می - آموزند برای موفقیت دانش آموزان بکار می - گیرند. مهارت‌های به تعبیر لفر (۲۰۲۰) یادگیری حرفه ای و مهارت‌های شناختی به این معلمان کمک کرده تا خود را به روز نگه دارند و دانش لازم برای ایجاد نوآوری را به وجود آورند.
پایداری و استقامت	عدم توقف با وجود پاسخ منفی (۸،۲۱)، از خود گذشتگی و خستگی ناپذیری، سخت کوش (۴)، تحمل و پایداری (۲۰) نشانگر پایداری و استقامت معلم کارآفرینان در رسیدن به اهداف خود است.	معلم کارآفرینان زمانی که ایده یا مفهومی را بلور دارند، پاسخ "نه" را نمی‌پذیرند و تا رسیدن به نتیجه مثبت ادامه می دهند. آنها آنچه را برای کلاس یا مدرسه خود می‌خواهند به دست می آورند و برای رسیدن به اهداف خود پایداری و استقامت از خود نشان می دهند.
فعال	معلم کارآفرینان نگرش مثبتی به تغییر دارند و اجازه نمی‌دهند شکست‌ها آنها را تعریف کند (۲۰)، آنها خود انگیزه بخش (۱۹)، مشتاق و پر انرژی (۲۲،۲۳)، کنجکاو (۲،۲۰)، این نگرش و ویژگی باعث معلم کارآفرینان به عنوان افراد فعال شناخته شوند.	نکته متمایز کننده معلم کارآفرینی از سایر تلاش‌های مشابه به اشتراک گذاری شور و شوق با سایر همکاران است تا بتواند از برنامه‌های خود و دیگران بهره مند شوند، معلم کارآفرینان معمولاً در شرایطی که دیگران محدود اند احساس محدودیت نمی‌کنند و در مواجهه به قوانین آنها را خم و خسته می‌کنند تا تغییرات لازم را ایجاد کنند؛ طبق نظر بری و همکاران (۲۰۱۳) معلم کارآفرینان ذاتاً انگیزه تغییر برای بهبود آموزش دارند.

همدلی	درک نیازها و مسائل دانش آموزان، درک دیدگاه‌ها و نیاز همکاران و درک نیازهای جامعه از جمله ویژگی شخصی که معلم کارآفرینان نسبت به سایر افراد بیشتر بروز می‌دهند (۲،۲۱)	همدلی صفت مشترک معلمان است اما معلم کارآفرینان با درک نیازها و دیدگاه‌های دانش آموزان تلاش دارند تا به نتایج لازم برای موفقیت دانش آموزان و برآورده کردن نیاز دلش آموزان تلاشی خارق العاده داشته باشند.
الگوی اخلاقی	معلم کارآفرینان اغلب به عنوان الگوی نقش در جامعه آموزش و پرورش شهرت دارند (۲)؛ چرا که استانداردهای اخلاقی بالا و نوع دوستی را به طور بارزی از خود نشان می‌دهند (۲۱).	معلمان کارآفرینان الگوی معلمان و دانش-آموزانی هستند که با آنها کار می‌کنند و اعتماد آنها را جلب کرده چرا که استانداردهای اخلاقی را مد نظر دارند. این معلمان به واسطه اعتبار و شهرتی که در جامعه دارند می‌توانند نظر حامیان و سرمایه گذاران را جذب کنند.
انگیزه اجتماعی و تعهد و حس مسئولیت نسبت به جامعه	انگیزه اجتماعی (۱) و انگیزه بالا برای کنشگری (۲۴). تلاش برای ایجاد تغییرات اجتماعی مثبت (۲۵). تغییر سیاست‌های آموزشی (۲۶)؛ برای دسترسی برابر دانش آموزان به آموزش (۲۷) از ویژگی‌های معلم‌ها است که دست به کارآفرینی آموزشی زده‌اند.	معلم کارآفرینان به کلاس درس و جامعه و دانش آموزان متعهد اند (۸) آنها با تعهد و روحیه به دانش آموزان تدریس می‌کند و دانش و ایده و تخصص خود را برای پاسخگویی و مسئولیت در برابر یادگیری جامعه بسیج می‌کنند این امر نشان می‌دهد که این معلمان با انگیزه اجتماعی بالا اقدام به کنشگری و کارآفرینی آموزشی برای ایجاد تحولات اجتماعی و آموزشی کرده‌اند.

به طور خلاصه جدول شماره ۲ ویژگی شخصی که معلم کارآفرینان در ۸ تم اصلی چون خلاقیت و دانش، شور و اشتیاق، استقامت و پایداری و در عین حال تعهد بالا به حرفه معلمی و دانش آموزان و جامعه و رفتارهای همدلانه، الگوی اخلاقی بودن نشان می‌دهد.

جدول ۳. کنش‌های کارآفرینانه معلم کارآفرین

عنوان	مضامین توصیفی	مضامین تحلیلی
نوآوری	نوآوری مستمر معلم کارآفرینان از جنس ارائه محتوا معنادار و مرتبط با جهان واقعی برای دانش آموزان، ارائه روش‌های جدید تدریس، ادغام اثربخش فناوری و آموزش، تولید منابع آموزشی نوآورانه و با کیفیت، برنامه درسی تلفیقی، طراحی سازمان‌های جدید آموزشی یا بازطراحی مدارس است (۲۰۲۷، ۲۸)؛ معلم کارآفرینان در تولید، توسعه، بسته بندی و جذب مخاطب برای منابع آموزشی که تولید می‌کنند خلاق هستند (۱۶).	نوآوری یکی از پر تکرار ترین مفاهیم در ادبیات معلم کارآفرینی است و مقیاس پذیری و انتشار نوآوری آموزشی یکی از اقدامات بارز معلم کارآفرینان شناخته می شود. نوآوری معلم کارآفرینان اغلب در قالب ارائه محتوا معنادار و مرتبط با جهان واقعی برای دانش آموزان، ارائه روش‌های جدید تدریس، ادغام اثربخش فناوری و آموزش، برنامه درسی تلفیقی، طراحی سازمان‌های جدید آموزشی یا بازطراحی مدارس موجود ارائه می شود.
	ایجاد ارزش جدید و پایدار و مولد ارزش‌های اقتصادی و اجتماعی (۲۰۲۹، ۲۶)؛ ایجاد منابع آموزشی با کیفیت با توجه به نیاز دانش آموزان و معلمان (۳۰) از جمله تلاش‌های کارآفرینانه معلم کارآفرینان است.	معلم کارآفرینان برای ایجاد ترکیب جدید در آموزش و خلق ارزش فرصت‌های را شناسایی کرده و شبکه‌های لازم را ایجاد و خطرات احتمالی را برای نوآوری در شرایط عدم اطمینان می‌پذیرند. معلم کارآفرینی دیجیتال به جای کاهش نقش معلم در جامعه معلم را مولد ارزش‌های اجتماعی و اقتصادی خواهد کرد.

خلق ارزش‌های آموزشی

فرصت‌ها اغلب شکلی از مسائل آموزشی که معلم کارآفرینان باوردارند که می‌توانند آن را حل کنند (۱۹). معلم کارآفرینان مسائل کلاس درس و تدریس را به عنوان فرصت‌های نوآوری می‌بینند (۳۱) و برای حل مسئله دانش آموزان و معلمان تلاش می‌کنند (۳۲).

برخی پژوهش‌ها اشاره می‌کنند که معلم-کارآفرینان فرصت‌های مرتب با کارشان را کشف می‌کنند، اما برخی از محققان هیچ اشاره به شناسایی فرصت برای کارآفرینی آموزشی ندارند و شاید این به این دلیل است که حوزه آموزش کمتر دارای جنبه‌های تجاری است، عباراتی چون حداکثر توجه به نیازها، مسائل و که نیاز به راه‌حل دارند کاربرد بیشتری در ادبیات کارآفرینی آموزشی دارد؛ مفهوم حل مسئله به جای فرصت در ادبیات کارآفرینی آموزشی به این دلیل مورد تأکید قرار می‌گیرد که در مباحث کارآفرینی آموزشی انگیزه کارآفرین برای حل مسائل پیرامون کارآفرین و دستیابی به راه‌حل که نشأت گرفته و ناشی از آگاهی حساسیت کارآفرین از محیط اطراف و نیازهای و چالش‌های آموزشی اوست بنابراین مفهوم نیاز، مسائل و شناسایی و حل آن جزئی از تعریف کارآفرینی آموزشی است.

ریسک‌پذیری یکی از ویژگی‌های کارآفرینانه معلمان و نیروی محرک قدم گذاشتن در مسیرهای تازه و ناشناخته است. روحیه ریسک‌پذیری منجر به کشف دانش و روش‌های جدید از خطاهای گذشته می‌شود. معلم کارآفرینان وقتی قصد اجرا کردن ایده جدیدی دارند خطرات احتمالی از دادن زمان، منابع مالی و اعتبار خود را می‌پذیرند. معلم کارآفرینان تلاش دارند به ارزیابی مداوم فرصت‌ها و بکارگیری دانش و تجربه خود خطرات احتمالی راه‌اندازی ایده‌های جدید را به حداقل برسانند.

خطر از هدر رفت زمان، منابع مالی، شهرت (۲۷) ریسک ورود به موقعیت ناشناخته و نامطمئن مثل به‌کارگیری فناوری در کلاس درس (۲۷،۲)؛ خطر هدر رفت زمان در اجرای برنامه نوآوری ممکن است فرصت یادگیری دانش و تجربه جدید همراه باشد (۱). معلم - کارآفرینان ریسک‌پذیرند و مسئولیت اجرای نوآوری‌های خود را می‌پذیرند (۲). معلم - کارآفرینان سعی می‌کنند خطرات را به حداقل برسانند و از دانش و تجربیات خود و دیگران استفاده کنند و در تصمیمات خود تأمل کرده و فرصتهایی را که دنبال می‌کنند دائماً ارزیابی مجدد می‌کند (۱).

مهارت ارتباطی ویژگی است که اغلب معلمان از آن برخوردارند، معلم کارآفرینان از مهارت ارتباطی خود برای شبکه‌سازی با جامعه محلی و همکاران، سرمایه‌گذاران و حامیان و مدیران منطقه استفاده می‌کنند در گذشته تدریس یک کار منزوی بود اکنون چشم اندازه‌های تدریس به طرز چشمگیری تغییر کرده است معلمان اهداف و برنامه خود را در ارتباط مستقیم با جامعه ایجاد می‌کنند.

شبکه‌سازی با همکاران، جامعه محلی، سرمایه‌گذاران، حامیان، مدیران منطقه‌ای (۲۰،۲)؛ توانایی ایجاد تعاملات بین فردی (۲۱)؛ برای معلم کارآفرینی ضروری است. معلم کارآفرینان ارتباطات را می‌سازند و از یکدیگر برای گرفتن حمایت‌های مشابه راهنمایی و تشویق می‌کنند (۲۱)؛ ساخت ارتباط و تعامل با شرکا و ذینفعان با اهداف متناقض یکی از شایستگی‌های کلیدی معلم کارآفرینان زن است (۲۰).

معلم کارآفرینان افرادی دیگری استخدام کرده تا در اجرای کسب و کارشان به آنها کمک کنند. ایجاد منابع، بازاریابی، مکاتبات و پشتیبانی خریداران و یادگیری مهارت‌های جدید در این راه یک چالش دائمی معلم کارآفرینان است.

معلم کارآفرینان منابع موجود را مدیریت و به بهترین شکل ممکن بکار می‌گیرند (۱۹) و به دنبال ایجاد منابع، بازاریابی، مکاتبات و پشتیبانی خریداران و جریانات مالی (۴) هستند.

شروع همکاری های جدید با گروه های مختلف، بازخوردگیری از مخاطب به عنوان راهی برای رشد. دنبال کردن تحقیقات و روند های کارآفرینی آموزشی، وبلاگ نویسی و حمایت از معلمانی که از منابع آموزشی استفاده کرده‌اند(۲)؛ توجه به زمان بندی و شانس در موفقیت کسب و کار، تجزیه و تحلیل روند ها و اطلاعات (۴). ارائه تعداد زیادی منبع آموزشی رایگان توسط معلم کارآفرینان در شبکه اجتماعی و بازار آموزشی آنلاین برای شناخته شدن (۳۰)، بکار گیری رسانه های اجتماعی کمک به افزایش شهرت معلم کارآفرینان (۳۰). یادگیری فناوری های جدید به خصوص رسانه های اجتماعی، توسعه محل های جدید به اشتراک گذاری یا فروش منابع آموزشی (۴) برای جذب یادگیرنده بکار می گیرند.

جذب منابع و امکانات برای نوآوری (۱،۴،۳۳)؛ ایجاد استراتژی های نوآورانه جذب شرکا (۱۸) تلاش های معلم کارآفرینان برای جذب سرمایه و منابع برای اجرای نوآوری است.

معلم کارآفرینان برای اجرای نوآوری نیاز به تخصص و مهارت های مختلفی دارند بنابراین برون سپاری برخی فعالیت فنی (۴)، از تخصص و مهارت های دیگران را می پردازند(۱).

معلم کارآفرینان با سایر معلم کارآفرینان، معلمان و مدارس و نهاد های ذی ربط برای به اشتراک گذاشتن ایده ها و بازاریابی از طریق مشارکت هایی از جمله وبلاگ نویسی مشترک، فروش مشترک، پیشنهاد منابع خود به خریداران بالقوه و غیره همکاری می کند.

معلم کارآفرینان برای جذب منابع استراتژی های نوآورانه به کار می گیرند و از سرمایه اجتماعی و شبکه سازی و ارتباط با ذینفعان تعلیم و تربیت برای تامین منابع کمک می گیرند.

معلم کارآفرینان با برون سپاری برخی فعالیت فنی جهت تولید محصولات و خدمات آموزش از مهارت و تخصص های دیگران برای پیاده سازی نوآوری استفاده می کنند.

^۱ outsourcing

داشتن رویایی مشترک (۲۱) با سایر معلمان و معلم کارآفرینان و فعالان حوزه آموزشی و تشکیل تیم و گروه و تلاش برای ایجاد نوآوری مشترک، کار کردن با تیم (۲۴). برای گسترش فرهنگی جدید برای خلاقیت و نوآوری جمعی (۲) از تلاش های کارآفرینانه منحصر به فرد معلم کارآفرینان است.

معلم کارآفرین رویاهای مشترکی چون تبدیل دانش آموزان به بهترین انسانها را دارند و برابرسیدن این هدف نیاز به ذهن پرشور و همکاری با یکدیگر دارد. چنین معلمانی باید گرد هم آیند، رویای یکدیگر بشنوند و جامعه ای با اهداف مشابه ایجاد کنند تا بتوانند به سمت معلم کارآفرینی گام بردارند.

معلم برای اجرا و انتشار ایده های نوآورانه خود دست به اقدامات کارآفرینانه زده و لازم است برخی مهارت های عرصه کسب و کار را بکار گیرد جدول شماره ۳ به طور خلاصه ویژگی های و تلاش های کارآفرینانه معلمان را در ۹ تم اصلی چون ایجاد ترکیب تازه، مولد بودن، بازاریابی، جذب منابع، ریسک پذیری و جست و جوی فرصت ها را به عنوان ویژگی و مهارت های کلیدی معلم کارآفرینی را نشان می دهد.

جدول ۴: ویژگی های معلمی و حرفه ای معلم کارآفرینان

عنوان	مضامین توصیفی	مضامین تحلیلی
معلمی	معلم کارآفرینان در مهارت ها و ویژگی های خاص معلمی سرآمد و خبره هستند یادگیرنده و تفاوت های آنها را درک می کنند (۲۴) مهارت ارتباطی و تکنیک - های بحث و گفت و گو، شیوه افزایش مشغولیت دانش آموزان را دارند (۶)؛ مهارت حرفه ای و معلمی ^۲ چون مهارت و دانش چگونگی توسعه و بهبود یادگیری دانش آموزان (۲۴). مهارت تدریس و ایجاد یادگیری (۲۴) را از خود نشان می دهند.	معلم کارآفرینان باید از نظر تخصصی و حرفه ای سرآمد و مربی همکاران خود بوده و در مهارت ارتباطی و تکنیک - های بحث و گفت و گو و شیوه افزایش مشغولیت دانش آموزان و شیوه های استفاده از ارزیابی تکوینی و تراکمی را تسلط داشته باشند (۴).

^۱ Co-dream/ Co-creation

^۲ Teachership

مشخص آموزش

معلم کارآفرینان دارای تخصص پداگوژیکی بوده و حداقل در یکی از زمینه تدریس دارای تخصص هستند. داشتن تخصص های چون اجرای روش های تدریس اثربخش (۲،۲۱،۶)؛ اجرای استراتژی کلاس پژوهش محور، کشف روش آموزشی مناسب (۲،۶)؛ مشخصه متمایز کننده معلم کارآفرینان است.

داشتن دانش و تخصص حداقل در یکی از زمینه حرفه ای باعث می شود معلم کارآفرینان به همکاران برای اجرای استراتژی های تدریس اثربخش، اجرای استراتژی کلاس پژوهش محور، کشف روش آموزشی مناسب و بکارگیری فناوری آموزشی کمک کنند.

طراح منابع آموزشی

طراحی، توسعه، بسیج و تحول سیستم های تدریس و یادگیری (۲)؛ طراح کلاس درس (۳۴)، طراحی بازی های آموزشی (۴)؛ به اشتراک گذاری منابع آموزشی طراحی شده برای استفاده دانش آموزان (۴)، به اشتراک- گذاری منابع توسعه حرفه ای (۲)

معلم کارآفرینان به عنوان طراحان منابع آموزشی، بازی های آموزشی، و طراحی و توسعه سیستم های تدریس و یادگیری و کلاس درس عمل کرده و آنها را برای استفاده دانش آموزان و سایر همکاران به اشتراک می گذارند.

بکارگیری فناوری نوین

معلم کارآفرینان با یادگیری فناوری جدید (۴) هنگام تولید درس ها با استفاده فناوری مانند کارآفرینان عمل می کنند (۱۷). به عنوان معلم کارآفرینان آنلاین و توسعه دهندگان برنامه درسی عمل می کنند که منابع آموزشی را که ایجاد کرده و از طریق رسانه های اجتماعی فناورانه به اشتراک گذاشته یا به فروش می رسانند (۳۰). با طراحی بازی های آموزشی یا ادگیم و ابزارهای یادگیری فناورانه پرداخته (۳۵). رهبری آموزشی غیر رسمی مجازی از طریق وبلاگ نویسی و رسانه اجتماعی (۲)؛ اجتماعات و نشست های حرفه ای مجازی (۶)؛ معلم کارآفرینان از اینستاگرام برای تعامل با معلمان دیگر با علاقه های حرفه ای مشترک استفاده می کنند و به سازماندهی فعالیت های جمعی می پردازند و در یک کار و هدف مشترک شرکت کنند (۳۴). و برای ایجاد خرد جمعی معلمان برای رهبری و تاثیر گذاری بر والدین و دولت تلاش می کنند (۳۲).

معلم کارآفرینان با توجه به تغییرات محیط یادگیری در قرن ۲۱ برای ارتقا کیفیت منابع آموزشی و فرآیند های تدریس، طراحی بازی ها و سرگرم آموز آموزشی و همچنین برای به اشتراک گذاری ایده ها و نوآوری آموزشی و حتی فروش منابع آموزشی، همچنین ورود به اجتماعات مجازی توسعه حرفه ای، برگزاری نشست های حرفه ای و تلاش برای تحقق اهداف مشترک حرفه ای فناوری های دیجیتال را بکار می گیرند.

معلم کارفرینان برای شناسایی نیاز های واقعی دانش آموزان (۱۶) و ارزیابی نوآوری اغلب از پژوهش و اقدام پژوهی (۶) استفاده می کنند؛ توانایی ترکیب و استفاده از شواهد، داده حاصل از فعالیت ها و تجربیات کلاس درس دارند (۲) و به عنوان پژوهشگر، نویسنده کتاب و مقالات و وبلاگ علمی شناخته می شوند (۳۵).

معلم کارآفرینان تفکرات عمیقی در مورد داده های کلاس درس دارند و برای پاسخ به مسائل کلاس درس پژوهش کرده و به تجزیه و تحلیل و ترکیب این داده ها می پردازند؛ آنها یافته های جدید پژوهش های آموزشی دیگر پژوهشگران را رصد کرد و در تدریس و اجرای ایده های نوآورانه خود مورد توجه قرار می دهند و نیز یافته های پژوهشی خود را در قالب وبلاگ، مقالات و کتاب در اختیار دیگران می گذارند.

همان طور که در جدول شماره ۴؛ در ۵ تم اصلی نشان داده شده است. معلم کارآفرینان متخصص کلاس درس و فرآیند آموزش و یادگیری هستند و قادر به طراحی برنامه درسی و منابع آموزشی به نقش فزاینده فناوری های نوین در جریان یادگیری در طراحی جریان یادگیری های فناورانه تخصص دارند.

جدول ۵. مهارت های رهبری معلم کارآفرین

عنوان	مضامین توصیفی	مضامین تحلیلی
-------	---------------	---------------

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

داشتن روحیه رهبری (۲) و دیدگاه و رویکردی محلی - جهانی و ارائه نوآوری آموزشی جهانی (۳۶) و انجام فعالیت‌های رهبری آموزشی غیررسمی و منتور و راهنما بودن به واسطه داشتن دانش و تجربیات بالای دست اول و منطبق با واقعیت‌های که معلم‌های همکار با آن روبه‌رو می‌شوند (۲،۴) تاثیرگذاری بر سیاست‌های آموزشی (۶)؛ تاثیر گذاری بر دانش آموزان، معلمان، مدرسه و جامعه (۲)؛ گسترش فرهنگی جدید برای خلاقیت و نوآوری جمعی (۲)، ایجاد حس مسئولیت و تعهد نسبت به جامعه در دیگران (۲۰) از ویژگی‌های رهبری معلم کارآفرینان است.

معلم کارآفرینان ابتدا باید دانش و تجربه دست اول از واقعیت‌های که همکاران با آن روبه‌رو می‌شوند؛ داشته باشند تا بتوانند نقش رهبری و هدایت همکاران را به عهده بگیرند و بر دانش آموزان و معلمان و همکاران خود تاثیر می‌گذارند. معلم کارآفرینان ممکن است نقش‌های رسمی رهبری برای خدمت به عنوان رهبر تیم و تلاش برای جلب حمایت مدرسه از ابتکارات را بر عهده داشته یا به صورت غیر رسمی بر تصمیمات و هدایت جریان نوآوری در آموزش و پرورش اثر بگذارند همچنین معلم کارآفرینان نسبت به سیاست‌های آموزشی که اتخاذ می‌شوند واکنش نشان داده و می‌توانند باعث تغییر برخی سیاست‌ها شوند.

معلم کارآفرینی با ایجاد تحول در نقش و مفهوم معلم (۲۲) و جلوگیری از ایزوله شدن معلم در کلاس درس (۲) باعث شده معلمان عنوان متخصصانی آموزش و یادگیری که با نوآوری و حل مسئله که باعث موفقیت دانش آموزان شناخته شوند؛ (۲) نقش ترکیبی برای معلم رهبری را بر عهده گرفته (۱۲) در واقع فرآیند معلم کارآفرینی باعث بازمهندسی مفهوم نقش معلم توسط معلم کارآفرینان شده است.

معلم کارآفرینان به دنبال تغییر نقش معلم از فردی ایزوله شده در کلاس درس به متخصص کلاس درسی که باعث یادگیری موفق دانش آموزان می‌شود و زمان و فضای مناسب برای کشف، ایده پردازی، نوآوری و حل مسائل آموزشی را دارد. نقش ترکیبی معلم کارآفرین را بر عهده می‌گیرد.

معلم کارآفرینان شکل دادن، سازماندهی، مدیریت و چشم انداز و ماموریت‌های تازه برای آموزش هستند (۱۸) و اثرات تصمیمات خود بر دانش آموزان، مدرسه و جامعه آگاه است (۲).

معلم کارآفرینان به چشم اندازها و ماموریت های کار خود شکل می دهند (۵،۸). معلم کارآفرین دارای چشم انداز روشن است و خارج از جعبه فکر می کنند و این ناشی از تصورات قوی و شخصیت آرمان گرا آنهاست (۱) آنها باید از اثرات تصمیمات خود بر دانش آموزان و مدرسه آگاهی داشته باشند. و امکانات و منابعی که خارج از محیط کلاس است پیش بینی کنند (۱) و در طول زمان در مواجهه با محدودیت ها قادر به توسعه دیدگاه و ذهنیت های خود است و به این چشم اندازها چگونگی کار و فعالیت های خود را شکل می دهند (۵).

ایجاد زمینه راهنمایی متقابل همکاران و مربیگری آنلاین (۳۲) در زمینه آموزش برنامه درسی، روش ها و فعالیت ها و رویکرد های سیاسی آموزشی (۲) و گرفتن بازخورد از همکاران در مورد ایده ها و نوآوری (۲۰) طی این فرآیند معلم کارآفرین می تواند از همکارانش دعوت کند تا از کلاس او دیدن کنند و متقابلا کلاس ها و شیوه تدریس همکارانش را مشاهده کند (۲۱).

معلم کارآفرینان به عنوان منتور به معلمان دیگر خدمت میکنند و با مدل های اثربخش، پیچیدگی و چالش های معلم جدید مدرسه و روش ها و رویه آموزشی و رویداد های سیاستی آموزش را نشان می دهند. معلمان می توانند اثر متقابل عمیقی بر یکدیگر گذاشتند و تدریس مشارکتی شان آن ها را به معلمان بهتری تبدیل می کند و در عین حال زمینه های معلم کارآفرینی را فراهم کند. بری و همکاران (۲۰۱۳) " بیان می کنند که شکل گیری چیزی که ما ارشادگری متقابل می نامیم شد که یکی از مولفه های بنیادین معلم کارآفرینی است که در آن مربی از شاگرد خود انتظار دارد که به همان اندازه که یاد می گیرد به او بیاموزد."

^۱ Reciprocal Mentoring

باز طراحی مدرسه	<p>باز طراحی مدارس برای قرن ۲۱ و ایجاد تدریس و یادگیری معتبر (۲). شناخت نیاز به تغییرات و تحولات فرهنگی و، سیاسی یا سیستماتیک (۴). معلم کارآفرینان نیاز به تغییرات سیستماتیک، سیاسی و فرهنگی را می‌شناسند و مسیر برای ایجاد تحولات آموزشی می‌سازند (۸) مدارس را برای تحولات قرن ۲۱ باز طراحی می‌کنند (۳)</p>
همکاری	<p>معلم کارآفرینان به همکاری و مشارکت دیگران برای پیاده سازی و گسترش نوآوری های آموزشی نیاز دارند (۲۷). به همکاری با همکاران، معلمان، معلم کارآفرینان، دانش آموزان و جامعه (۴،۲۴) پرداخته و از دیگر معلمان و معلم کارآفرینان برای به اشتراک گذاری، ایده‌ها، تخصص، دانش و اهداف (۴). یادگیری و کارگروهی (۲۴)؛ کمک گرفته تا با ایجاد نوآوری آموزشی عملی و تجربیات و دانش آموزشی (۲۷) فرصت های یادگیری بهتر برای دانش آموزان فراهم کنند (۱،۴).</p>
انطباق پذیری	<p>هماهنگ شدن با تغییرات (۲۱)؛ به روز شدن بر مبنای تغییرات زمینه (۳۳) و به طور کلی انطباق - پذیری با توجه به تغییرات و شرایط از ویژگی های رهبری معلم کارآفرینان است. جهان آموزش جهان پیچیده و در حال تغییرات بخصوص که نیاز است با تغییرات سریع جامعه جهانی هماهنگ شده و پاسخگویی نیاز های در حال تغییر جامعه باشد. معلم کارآفرینان برای کنشگری مناسب در این درعرضه لازم است انعطاف پذیری و توانایی سازگاری با تغییرات را داشته باشند.</p>

معلم کارآفرینان به عنوان سازنده اجتماع یادگیری مجازی (۳۴) رهبر اجتماعات یادگیری مجازی (۳۵)؛ سازمان دهنده اجتماعات (۳۲). انگیزه کافی برای گرفتن بازخورد از همکاران و ایجاد شبکه های حرفه ای را دارند (۴) و دارای شناخت و کنش در شبکه های حرفه ای معلمان است (۶) و فعالانه به دنبال جست و جوی دانش و فرصت های توسعه حرفه ای برای خود و همکارانش است و به تبادل خرد و دانش حرفه ای پرداخته (۳۴) تلاش های جمعی را هماهنگ کرده و افراد گروه را به هدف مشترک متعهد سازند (۲۰). تسهیلگر توسعه حرفه ای خود و همکارانش و سایر معلم کارآفرینان است. راه اندازی این اجتماع حرفه ای و مشارکت مداوم معلم کارآفرینان باعث شده حس کنند که از لحاظ عاطفی حمایت می شوند و توانمندی لازم را برای تحقق اهداف به دست می آورند (۴) این اجتماعات و ارتباطات مجازی معلم کارآفرینان براساس اعتماد، روحیه مثبت، حمایت عاطفی، روابط شخصی است (۴). عضویت در این اجتماعات می تواند در زمینه جذب مخاطب، ایده گرفتن برای کلاس درس، مهارت تدریس و آموزش، افزایش کیفیت خدمات و محصولات نوآورانه به معلم کارآفرینان کمک کند (۴) معلم کارآفرینان نیاز دارند که تمرکز خود را از سرمایه انسانی فردی به سرمایه اجتماعی تغییر دهند و با پیوستن به اجتماع در تصمیم گیری جمعی مشارکت داشته و بفهمند چگونه با دیگران ارتباط داشته باشند.

معلم کارآفرینان خود اغلب دست به ساخت و سازماندهی اجتماعات یادگیری حرفه ای میزنند و فرصت یادگیری حرفه ای بین همکاران و کارکنان مدرسه تسهیل می کند؛ آنها معتقدند معلمان می توانند از یکدیگر و با یکدیگر یادگیرند و به یکدیگر بازخورد دهند؛ که این مستقیماً بر بهبود یادگیری دانش آموزان اثر می گذارد. طی این فرآیند یادگیری حرفه ای متمرکز بر کار در کلاس درس و پر کردن شکاف های یادگیری دانش آموزان خواهد بود. همچنین منجر می شود هنجارهای حاضر مبنی بر ایزوله شدن معلم های در کلاس درس شکسته شود. همین طور هم معلم کارآفرین دانش کار در اجتماعات یادگیری مجازی دارد و از ظرفیت های پلتفرم های اجتماعات یادگیری آگاه است. به عنوان عضوی از شبکه ای از معلمان کار می کند، در VLC یا اجتماعات یادگیری مجازی با معلمان و سایر دینفعان آموزش در ارتباط است. تمایل و علاقه زیادی به یادگیری دارد و به تعبیر بری و همکاران (۲۰۱۳) حداقل در سه مورد از فعالیت های این پلتفرم ها درگیر است. ۱. گفتمان و مکالمات اعضا ۲. حضور در وبینار ها ۳. حمایت از صدای معلم در سیاست های محلی و منطقه ای به طوری که افزایش تعاملات با دینفعان آموزش را تبلیغ می کند.

طبق آنچه جدول شماره ۵؛ ۱۱ تم ویژگی ها و فعالیت های رهبری معلم کارآفرینان را نشان می دهد؛ معلم کارآفرینان نقش رهبری را در کلاس درس و مدرسه و جامعه برای انتقال یادگیری بر عهده دارند و

برای ایفای این نقش به توانایی‌های چون مهارت‌های رهبری، تعهد به یادگیری دانش آموزان، همکاران و جامعه، تفکر سیستمی و انطباق پذیری، مجهز بوده و تلاش دارند به باز طراحی مدارس متناسب با تغییرات قرن ۲۱ و تدوین ماموریت‌های و چشم‌اندازهای آموزشی جدید برای تغییر و تحول سیاست‌های آموزشی داشته و ارشادگری متقابل، همکاری بین افراد و بسیج افراد و منابع برای اجرایی کردن ایده‌ها فراهم آورد.

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه معلم کارآفرینی نوعی تلاش برای باز مهندسی حرفه‌ی معلمی است (۲) تا به تعبیر لوی (۲۰۱۵) رضایت حاصل از آزادی و استقلال حل نوآورانه مسائل آموزشی به دست آورند و از تخصص و مهارت خود برای رهبری جریان آموزش و یادگیری بهره‌گیرند. با توجه به نتایج پژوهش برای اینکه یک فرد به عنوان معلم کارآفرین شناخته شود باید آگاهی، مهارت و توانایی خاصی داشته باشد و از خلق و خو و ویژگی شخصی متمایزی برخوردار شود. ممکن است محققان اشاره کنند که این ویژگی می‌تواند، ویژگی همه معلمان باشد اما باید گفت که در بعضی معلمان این ویژگی ممکن است خفته یا سرکوب شده باشد. در واقع این معلم کارآفرینی است که می‌تواند به تعهد بالای معلمان معنا دهد تا انرژی، انگیزه و وقت کافی برای پیاده‌سازی ایده‌های نوآورانه خود را به وجود آورد (۱۳).

نتایج پژوهش در قالب ۸ تم و ویژگی‌های شخصی، ۱۱ تم و ویژگی‌ها و تلاش‌های کارآفرینانه، ۵ تم تخصص حرفه‌ای و معلمی و ۱۰ تم و ویژگی‌های رهبری ارائه شد. گرچه ویژگی‌های معلم کارآفرینان در پژوهش‌های پیشین بررسی شده اما با روش فراترکیب و ارائه چهارچوب یکپارچه مورد واکاوی قرار نگرفته است. بررسی مقالات نشان می‌دهد که با وجود ویژگی‌های مشترک در میان معلم کارآفرینان بررسی شده آنها در زمینه‌های مختلف و به شیوه‌های متفاوتی عمل کنند. به طور مثال در مقالات و کتاب (مرکز کیفیت تدریس، ۲۰۱۲؛ بری و هس، ۲۰۱۳؛ بری و همکاران، ۲۰۱۳؛ بینگهام، ۲۰۱۷)؛ به رهبری معلم کارآفرینان و فعالیت در چهارچوب‌های مدرسه و نظام آموزش رسمی بیشتر توجه شده است و در مقالات (پالمر، ۲۰۱۷؛ شلتون و آرچمبلت، ۲۰۱۸). به چگونگی همکاری معلم کارآفرینان و توسعه حرفه‌ای آنها پرداخته شده است و در پژوهش‌های (باکلی، همکاران، ۲۰۱۶؛ وایزمن، ۲۰۱۴) به مقیاس پذیری و گسترش نوآوری آموزشی در قالب خدمات و محصولات نوآورانه پرداخته و طی سال‌های بعد این چگونگی عملکرد این معلمان کارآفرینان آنلاین/دیجیتال بررسی شده (شلتون و

همکاران، ۲۰۱۸؛ ساویر ۲۰۲۰؛ کارپنر، ۲۰۲۰) و فناوری نقش مهم‌تری در گسترش معلم‌کارآفرینی داشته‌اند. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد بررسی چگونگی رفتارهای کارآفرینانه معلمان و اثرات معلم‌کارآفرینی بیشتر مورد توجه پژوهشگران چون (نوت و همکاران، ۲۰۱۹؛ ون دام، ۲۰۱۰) است. باوجود توجهی که به پدیده معلم‌کارآفرینی شده و تأکیدی که برای بررسی ویژگی‌ها، مقاصد و رفتارهای این معلمان انجام شده همچنان دیدگاه و انتقادات متفاوتی نسبت به تعاریف معلم‌کارآفرینی وجود دارد: در تعریفی که ساکس^۱ (۲۰۰۱) از معلم حرفه‌ای ارائه می‌دهد؛ رفتارهای حرفه‌ای معلمان را نتیجه سیاست آموزشی و تغییر و تکامل ساختار می‌داند و دو تعریف فعال و کارآفرین را از معلم حرفه‌ای ارائه می‌کند. معلم‌کارآفرین کسی است که تحت‌گفتمان‌های مدیریتی شکل گرفته و برای جذب منابع رقابت می‌کند. چنین معلمی استاندارد سازی را پذیرفته و در انزوا عمل می‌کند (19). از طرفی خلاقیت‌های معلم‌کارآفرینان فقط به جنبه‌های فنی و حرفه‌ای کار معلم در کلاس اشاره‌کنند و هر گونه تلاش دیگر مانند تلاش برای عدالت اجتماعی و صدای معلمان فعال گم می‌شود. همچنین عده‌ای کارآفرینی و گرایش‌های دموکراتیک را متضاد می‌دانند و معتقدند که مفاهیم نئولیبرالی مانند کارآفرینی در برنامه‌درسی می‌تواند رقابت و فردگرایی را اشاعه دهد و مسیر گمراه‌کننده‌ای به همراه آورد. آنها معتقدند که این مفهوم پیچیده است و به راحتی نمی‌توان آن را تجزیه و تحلیل کرد (19). هانسون (۲۰۱۷) همچنین با وجود معانی بحث‌برانگیز و سرمایه‌داری، کارآفرینی در آموزش و پرورش را به رسمیت می‌شناسد و اصرار دارد از این مفهوم استفاده کند تا تغییر مثبتی از سوی معلمان به وجود آورد و از شکل دادن به آینده بر اساس نیاز دانش‌آموزان استفاده کند (19). اما همان‌طور که در اغلب تعاریف معلم‌کارآفرین اشاره شده رهبری آموزشی، کنشگری معلم در سیاست‌های آموزشی و تخصص آموزشی معلم و حتی انگیزه‌های اجتماعی و به‌طور کلی نقش معلم به عنوان "عامل ایجاد تغییر" و "نوآوری" در آموزش برجسته شده است.

ویژگی و مهارت‌های شناسایی شده برای معلم‌کارآفرینان می‌تواند در برنامه‌های آموزش معلمان و فرصت‌های توسعه حرفه‌ای معلمان ارائه شود. سیاست‌گذاران، رهبران آموزشی و مربیان آموزش‌های

معلمان می‌توانند در حوزه‌های کاری خود این ویژگی و مهارت‌ها را برای توسعه معلم کارآفرینی در نظام آموزشی فعلی مد نظر قرار دهند.

منابع

1. Borasi R, Finnigan K. Entrepreneurial attitudes and behaviors that can help prepare successful change-agents in education. *The New Educator*: 2010 Mar 16(1):1-29.
2. Berry B, Byrd A, Wieder A. *Teacherpreneurs: Innovative teachers who lead but don't leave*. John Wiley & Sons; 2013 Aug 12.
3. Berry, B. in Wolpert-Gawron, H. *The Era of the Teacherpreneur*. Retrieved from. 2015 . <http://www.edutopia.org/blog/era-of-teacherpreneur-heather-wolpertgawron>
4. Shelton C, Archambault L. Discovering how teachers build virtual relationships and develop as professionals through online teacherpreneurship. *Journal of Interactive Learning Research*. 2018 Dec 31;29(4):579-602
5. Davis V. Influencing positive change: The vital behaviors to turn schools toward success. *Teacher Librarian*. 2009 Dec 1;37(2):8.
6. <https://www.teachingquality.org>.
7. Buckley AP, Nzembayie KF. *Teacherpreneurs: From vocation to innovation*. In ICIE2016-Proceedings of the 4th International Conference on Innovation and Entrepreneurship: ICIE2016 2016 May 1 (p. 36).
8. Lynch, M. What is a teacherpreneur? *The Edvocate*. 2019, May 7 Retrieved from <https://www.theedadvocate.org/what-is-a-teacherpreneur/>.
9. Palmer, P. . *Teacher to teacherpreneur: How to monetize your professional skills*. 2017, April 9 Retrieved from <http://contact.teslontario.org/teacher-toteacherpreneur>.
10. McManus C. *TEACHERPRENEURISM: IMPACT ON TEACHERS' CAREER SATISFACTION* (Doctoral dissertation, New England College).
11. *Revolution in Learning*. (2012, March 31). What is a teacherpreneur [Web log post]. Retrieved from <https://revolutioninlearning.wordpress.com/2012/03/31/what-is-a-teacherpreneur/>.
12. Berry B, Hess FM. Expanded learning, expansive teacher leadership. *Phi Delta Kappan*. 2013 Feb;94(5):58-61.
13. . Epler P, editor. *Enhancing Teaching and Leadership Initiatives With Teacherpreneurs: Emerging Research and Opportunities: Emerging Research and Opportunities*. IGI Global; 2019 Nov 1.
14. Sandelowski M, Barroso J. *Handbook for synthesizing qualitative research*. springer publishing company; 2006 Jul 24.

15. Thomas J, Harden A. Methods for the thematic synthesis of qualitative research in systematic reviews. *BMC medical research methodology*. 2008 Dec;8(1):1-0.
16. Katoningsiha*, Sutamab, (2020). Needs Analysis of Potential for Early Childhood Educators as Agents of Teacherpreneurship in Karanganyar. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. www.ijicc.net Volume 12, Issue 6, 2020
17. Neto R, Rodrigues VP, Polega M, Persons M. Career adaptability and entrepreneurial behaviour in the K-12 classroom. *Teachers and Teaching*. 2019 Jan 2;25(1):90-109
18. Zeichner N. The next step: A hybrid teaching role. *Educational Horizons*. 2013 Feb;91(3):13-5.
19. Keyhani N, Kim MS. A systematic literature review of teacher entrepreneurship. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*. 2020;2515127420917355.
20. Dixit JK, Agrawal V, Agarwal S, Gerguri-Rashiti S, Said DS. Competencies development for women edupreneurs community—an integrated AHP-TOPSIS approach. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*. 2020 Jun 10.
21. Wiseman AW. Promises and challenges for innovation and entrepreneurship in education. In *International Educational Innovation and Public Sector Entrepreneurship 2014*. Emerald Group Publishing Limited.
22. Berry B. Teacherpreneurs: A bold brand of teacher leadership for 21st-century teaching and learning. *Science*. 2013 Apr 19;340(6130):309-10.
23. 34. Leffler E. The Many Faces of Entrepreneurship: A Discursive Battle for the School Arena. *European Educational Research Journal*. 2009;8(1):104-116. doi:10.2304/eej.2009.8.1.104
24. Leffler E. An Entrepreneurial Attitude: Implications for Teachers' Leadership Skills?. *Leadership and Policy in Schools*. 2019 Oct 7;1-5
25. Sanchez RU. EDUCATION IN ACTION. Quarterly Review of Distance Education Journal Issue: Volume 15# 1. 2014 Mar 1;15(1):33-8.
26. Hess FM, Hassel BC. Fueling Educational Entrepreneurship: Addressing the Human Capital Challenge. PEPG/07-06. Program on Education Policy and Governance, Harvard University. 2007.
27. Schimmel I. Entrepreneurial educators: A narrative study examining entrepreneurial educators in launching innovative practices for K-12 schools (Doctoral dissertation, Northeastern University).
28. Shelton CC. Online Teacherpreneurship: Shedding Light on the Practice, the Individuals Who Pursue It, and the Impacts They Experience. Arizona State University; 2018.

29. Nieswandt A. Educational Entrepreneurs: The professional experiences of five edupreneurs.
30. Sawyer AG, Dick LK, Sutherland P. Online Mathematics Teacherpreneurs Developers on Teachers Pay Teachers: Who Are They and Why Are They Popular?. Education Sciences. 2020 Sep;10(9):248.
31. Sena Mahendra S, Sofyan H, Rohmantoro D. Performance Study of Entrepreneurial Teachers in Vocational High Schools.
32. . Wilson SM. Professional development for science teachers. Science. 2013 Apr 19;340(6130):310-3.
33. van Dam K, Schipper M, Runhaar P. Developing a competency-based framework for teachers' entrepreneurial behaviour. Teaching and Teacher Education. 2010 May 1;26(4):965-71.
34. Carpenter JP, Morrison SA, Craft M, Lee M. How and why are educators using Instagram?. Teaching and teacher education. 2020 Nov 1;96:103149.
35. Bingham CS. What is a Teacherpreneur? Ask Sarah Henchey.
36. Levy, L. Rise of the Teacherpreneur. 2015 Retrieved from <http://www.edudemic.com/why-we-need-edupreneurs/>
37. Interconnected Matrices in Structural Modeling. IEEE Transaction Systems Man and Cybernetics. 1974; 4(1): 51-81.